

Praksisnotat om samvær efter servicelovens § 71

Til brug for skriftlig votering den 16. november 2022

Indhold

1. Generelt
2. Lovgrundlag
3. Personkreds og kommunens muligheder
4. Kendetegn ved sager om samvær med anbragte børn
5. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser
6. De konkrete sager

1. Generelt

Barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt med forældre og netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner mv. under anbringelsen uden for hjemmet. Kommunen skal under hensyntagen til barnets eller den unges bedste og under hensyntagen til beskyttelsen af barnets eller den unges sundhed og udvikling og beskyttelsen af barnet eller den unge mod overgreb sørge for, at forbindelsen mellem barnet eller den unge og forældrene og netværket holdes ved lige.

Ved tilrettelæggelse af samværet skal der lægges vægt på, at barnet eller den unge også på længere sigt har mulighed for at skabe og bevare nære relationer til forældre og netværket.

2. Lovgrundlag

Praksisnotatet er baseret på lov om social service (serviceloven), jf. LFS 38/2004, som bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022

(Uddrag af serviceloven)

Samvær og kontakt

§ 71. Barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt med forældre og netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer, venner m.v. under anbringelsen uden for hjemmet.

Kommunalbestyrelsen skal under hensyntagen til barnets eller den unges bedste og under hensyntagen til beskyttelsen af barnets eller den unges sundhed og udvikling og beskyttelsen af barnet eller den unge mod overgreb sørge for, at forbindelsen mellem barnet eller den unge og forældrene og netværket holdes ved lige. Ved tilrettelæggelse af samværet, skal der lægges vægt på, at barnet eller den unge også på længere sigt har mulighed for at skabe og bevare nære relationer til forældre og netværket. Kommunalbestyrelsen har i den forbindelse pligt til at sikre, at forældrene får information om barnets hverdag, og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældrene og anbringelsesstedet. En ret til samvær og kontakt, der er aftalt mellem forældrene eller er fastsat i medfør af forældreansvarsloven, opretholdes under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, men kan reguleres eller midlertidigt ophæves efter reglerne i stk. 2-5.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal om fornødent træffe afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved

afgørelsen lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen. Der kan ikke efter 1. pkt. træffes afgørelser, som medfører, at samvær og kontakt kun må finde sted mindre end en gang om måneden. En sådan afgørelse sidestilles med en afbrydelse af forbindelsen og skal træffes af børn og unge-udvalget efter stk. 3 og 4. Kommunalbestyrelsen kan med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at samværet mellem forældre og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en tredje person til stede

Stk. 3. Når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget for en bestemt periode træffe afgørelse om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen. Under de samme betingelser og ligeledes for en bestemt periode kan der træffes afgørelse om at afbryde forbindelsen i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge, ligesom der kan træffes afgørelse om, at barnets eller den unges anbringelsessted ikke må oplyses over for forældrene eller netværket.

Stk. 4. Ved viden eller formodning om, at den person, som barnet eller den unge skal have samvær med, har begået overgreb mod et barn eller en ung, skal børn og unge-udvalget, medmindre særlige forhold taler imod det, for en bestemt periode træffe afgørelse om at afbryde den pågældendes forbindelse med barnet eller den unge i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse eller om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse under gennemførelsen af en børnefaglig undersøgelse efter § 50 eller en ungefaglig undersøgelse efter § 31 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller ved benyttelse af det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. § 50 a, jf. § 51, stk. 1 og 2, eller § 32 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Stk. 6. Ungdomskriminalitetsnævnet kan i forbindelse med en afgørelse om anbringelse uden for hjemmet, jf. § 14 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, eller i forbindelse med en afgørelse om ungefaglig undersøgelse under ophold på en institution, indlæggelse på et sygehus eller ved benyttelse af det børnehus, som kommunen er tilknyttet, jf. § 32 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, træffe afgørelse efter stk. 3-5.

Stk. 7. En afgørelse efter stk. 3 og 4 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Stk. 8. En afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler eller anden kommunikation med forældrene kan alene træffes efter § 15, stk. 1, i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.....

Vejledning nr. 9142 af 26. februar 2019 om indsatser og særlig støtte til børn og unge og deres familier (uddrag)

466. Børn og unge, som anbringes uden for hjemmet, har ret til samvær og kontakt med deres forældre og netværk, herunder søskende, bedsteforældre, øvrige familiemedlemmer og venner m.v. Udtrykket forældrene dækker både forældremyndighedsindehavere og forældre, der ikke har del i forældremyndigheden. Det betyder, at hensynet til barnet eller den unges behov for og ønske om samvær skal stå over forældrenes ønske om kontakt og samvær. Kommunen skal træffe afgørelse om omfanget og om udøvelsen af samværet i de tilfælde, hvor samværet begrænses.

Ved afgørelsen lægges særligt vægt på barnets eller den unges bedste og formålet med anbringelsen. Udgangspunktet for forvaltningens afgørelse om samvær skal være, at barnet eller den unge som hovedregel har brug for at bibeholde kontakten til de biologiske forældre, søskende m.fl. I den konkrete vurdering af omfanget af samvær med forældrene skal det derfor tillægges betydning, at et barn eller en ung som udgangspunkt har behov for og interesse i en hyppig kontakt til forældrene. Afgørelsen skal også inddrage forældrenes ønske om samvær med barnet eller den unge. Det er afgørende, at kommunen i sine afgørelser tager hensyn til, at barnet eller den unge ikke skal opleve et samvær eller en kontakt med en forælder i de situationer, hvor selve kontakten vurderes som skadelig for barnets trivsel og udvikling. Det kan f.eks. være i situationer, hvor en forælder tidligere har udsat barnet eller den unge for vold eller seksuelle overgreb, og hvor samvær derfor vurderes at være til skade for barnet.

I forbindelse med vurderingen af barnets behov er kommunen forpligtet til at sikre, at der finder en samtale sted med barnet eller den unge, jf. lovens § 48, hvorved barnet eller den unges holdning til om samværet kan tilvejebringes. På den baggrund skal barnet eller den unges mening tillægges vægt i forhold til barnets eller den unges modenhed og udvikling. Her bør kommunen være opmærksom på, at børn og unge med nedsat funktionsevne på grund af funktionsnedsættelsen kan have vanskeligheder ved at udtrykke deres mening. Dette bør der tages højde for ved samtalen med barnet eller den unge.

Selvom § 71 tillægger hensynet til barnet eller den unge en større vægt end hensynet til forældrene, øvrig familie eller netværk, er det forsat kommunen, der efter en konkret vurdering træffer afgørelse om begrænsning af samværet. Det bør fremgå af afgørelsen, hvis og hvorfor barnets eller den unges holdning ikke følges. Det er vigtigt, at kommunen åbent og tydeligt gør barnet eller den unge opmærksom på, at der ikke er tale om, at barnet eller den unge selv skal tage beslutningen om samvær. Dermed kan det for det første undgås, at barnet eller den unge oplever selv at stå med ansvaret for beslutningen om samvær. For det andet skal barnet eller den unge vide, at kommunen ud fra hensynet til barnet selv kan træffe en anden afgørelse, der går imod, hvad barnet eller den unge selv har peget på. Kommunen kan opfordre barnet eller den unge til at benytte den bisidder, som denne har ret til efter servicelovens § 48 a, herunder med henblik på at understøtte, at barnet eller den unge inddrages i afgørelsen og desuden forstår konsekvensen af og begrundelsen for kommunens afgørelse om at begrænse samværet.

Barnets ret til samvær omfatter både en ret til at forældrene kan besøge barnet eller den unge og en ret til, at barnet eller den unge kan besøge forældrene. Dette gælder også for samværet med det øvrige netværk. Netværket til det anbragte barn eller den anbragte unge kan som udgangspunkt være alle personer, som har eller kan opnå en tilknytning til barnet/den unge på det tidspunkt, hvor afgørelsen om samvær og kontakt bliver truffet. Der kan henvises til Ankestyrelsens principafgørelse 57-15.

Retten til kontakt omfatter også brev-, e-mail- og telefonkontakt samt anden kommunikation, med mindre der er truffet afgørelse om begrænsning af kontakten. Der henvises til punkt 470 ff.

Det er ofte af stor betydning for barnets eller den unges forhold under opholdet uden for hjemmet, at kontakten med forældrene opretholdes. Efter servicelovens § 71, stk. 1, påhviler det den kommune, der har ansvaret for at yde hjælp efter serviceloven, jf. retssikkerhedslovens §§ 9-9 b, at sørge for, at forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge holdes ved lige. Forpligtelsen omfatter begge forældre, uanset hvem der har

forældremyndigheden. Denne aktive forpligtelse for kommunen vil især få betydning, når det drejer sig om svage forældre. Hvis der er en ustabil kontakt, kan kommunen bede en støtteperson efter servicelovens § 54 om at støtte forældrene i at opretholde kontakten eller ved, at man hjælper forældrene med transporten til anbringelsesstedet. Det er også muligt at se på, om der er personer i netværket, der kan støtte forældrene i at opretholde kontakten.

Foruden selve bestræbelsen på at holde kontakten ved lige kan det være hensigtsmæssigt, at der arbejdes på at forbedre kontaktens kvalitet og udvikle relationen mellem barnet eller den unge og forældrene. I disse tilfælde kan der efter servicelovens § 52 træffes afgørelse om f.eks. rådgivning eller familiebehandling sideløbende med anbringelsen.

Støtte under samværet, servicelovens § 71, stk. 2

468. Den kommune, der har ansvaret for at yde hjælp til barnet eller den unge, jf. retssikkerhedslovens §§ 9-9b, kan med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at samværet mellem forældre, øvrig familie eller netværk og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en tredje person til stede. Det kan f.eks. være en professionel støtteperson, en bisidder, en ven, et familiemedlem eller lignende.

Støtten er primært rettet mod forældrene og kan være relevant i de tilfælde, hvor forældrene til et anbragt barn eller ung har brug for råd, hjælp og vejledning under samværet med barnet eller den unge med henblik på at forbedre relationen mellem barnet eller den unge og forældrene, og hvor der ikke er decideret risiko for barnets eller den unges sikkerhed ved samværet. Kommunens afgørelser om omfang af eller afslag på støttet samvær med forældrene kan indbringes for Ankestyrelsen.

Støttet samvær forudsætter, at der foreligger samtykke fra forældremyndighedsindehaver. Hvis der er behov for overvågning af samværet, f.eks. fordi der er bekymring for barnets eller den unges sikkerhed under samværet, skal der træffes afgørelse om at iværksætte overvåget samvær efter servicelovens § 71, stk. 3 og 4, se punkt 474 ff. Det er børn og unge-udvalget, der har kompetencen til at træffe afgørelse om overvåget samvær.

Forskellen mellem støttet samvær og overvåget samvær er bl.a., at der normalt skal laves rapporter om forløbet af samværet ved overvåget samvær, da det overvågede samvær etableres af hensyn til barnet eller den unge. Overvåget samvær etableres ofte, fordi der er bekymring for barnets sikkerhed under samværet, eller fordi barnet har det meget svært med samværet, f.eks. fordi barnet ikke har set forælderen igennem lang tid, eller fordi der er behov for at genetablere tilliden mellem et barn og forældre. I modsætning hertil er det støttede samvær både en støtte til forældrene, øvrig familie eller netværk og til barnet eller den unge, og det skal således i højere grad betragtes som en hjælp og ikke som en egentlig kontrol eller en »overvågning«.

Samvær og kontakt med forældre uden del i forældremyndigheden

469. Som nævnt dækker retten til kontakt og samvær også forældre uden del i forældremyndigheden. Kommunen skal derfor være opmærksom på, at også kontakten til og samværet med forældre uden del i forældremyndigheden holdes ved lige. For det anbragte barn eller den anbragte unge kan relationen til en forælder uden del i forældremyndigheden således spille en vigtig rolle under anbringelsen. Det gælder også i tiden efter en anbringelse, hvor barnet eller den unge har brug for voksne at støtte sig til. Kommunen træffer om

fornødent afgørelse om samvær og kontakt mellem det anbragte barn og forældrene, jf. servicelovens § 71, stk. 2.

Regulering af samvær og kontakt, servicelovens § 71, stk. 2

470. Afviklingen af samvær og kontakt kan rejse en række praktiske problemer. Samværet og kontakten kan naturligvis ikke udøves af forældrene eller netværket uden hensyntagen til, at barnet eller den unge nu er i et nyt miljø, og at anbringelsesstedet har sin tilrettelæggelse af dagligdagen, som må respekteres. Udgangspunktet er derfor, at forældrene eller netværket og anbringelsesstedet aftaler, hvornår samværet skal foregå inden for de rammer, der er udstukket af kommunen, således at afviklingen af samværet kommer til at passe begge parter.

I nogle tilfælde kan det dog blive nødvendigt, at kommunen regulerer afviklingen af samværet. Kommunen har efter servicelovens § 71, stk. 2, adgang til om nødvendigt at træffe afgørelse om omfanget, herunder hyppighed og tidsmæssig varighed og udøvelsen af samværet eller kontakten mellem forældrene eller netværket og barnet eller den unge. Det kan dreje sig om både tilrettelæggelsen af de gensidige besøg og om, hvordan brev- og telefonkontakten eller anden kommunikation skal foregå. Kommunen kan endvidere fastsætte nærmere vilkår for samværet, f.eks. at en gennemførelse af samværet forudsætter, at forældrene eller netværket ikke er påvirket af alkohol eller stoffer. Dette indebærer dog ikke, at kommunen kan opstille vilkår om f.eks. indtagelse af antabus eller lignende for afgørelsen om retten til samvær. Kommunen kan endvidere ikke indskrænke omfanget af samvær alene med den begrundelse at en person har et misbrug. Der kan også træffes afgørelse om, at samværet skal foregå et bestemt sted, f.eks. på institutionen eller et neutralt sted. Kommunens adgang til at træffe afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet eller kontakten omfatter også den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden samt netværket.

Kommunens adgang til at regulere samværets praktiske afvikling har til hensigt at tilgodese barnet eller den unge, og det præciseres i bestemmelsen, at der ved afgørelsen skal lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen.

Loven sætter en grænse for, i hvilket omfang samvær og kontakt kan reguleres af kommunen. Det er fastsat i servicelovens § 71, stk. 2, 3. pkt., at der ikke efter 1. pkt. kan træffes afgørelser, der medfører, at samvær og kontakt kun må finde sted mindre end en gang om måneden. En afgørelse, som medfører, at samvær og kontakt kun må finde sted mindre end en gang hver måned, vil være at betragte som en afgørelse om afbrydelse af forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge og skal behandles efter reglerne herom, jf. servicelovens § 71, stk. 3 og 4.

Der kan ikke generelt fastsættes en tidsmæssig ramme for samværets varighed. Det må bero på en konkret vurdering, hvornår et månedligt samvær er så beskedent, at der i realiteten er tale om en afbrydelse af forbindelsen. Der kan dog henvises til principafgørelse O-59-98, hvor Ankestyrelsen fastslog, at samvær i 45 minutter én gang om måneden ikke er at betragte som afbrydelse af samvær.

3. Personkreds og kommunens muligheder

Kommunen skal om fornødent træffe afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved afgørelsen lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen.

Kommunen træffer afgørelse om omfanget af samværet og kontakten og kan fastsætte de nærmere vilkår herfor. Kommunen kan bl.a. træffe afgørelse om hvor mange timer samværet skal finde sted, samt datoen og tidspunktet herfor. Kommunen kan endvidere beslutte, hvor samværet skal foregå og også hvilke aktiviteter, der må finde sted. Kommunen kan ligeledes træffe afgørelse om, at der er behov for, at der er en tryghedsperson tilstede under samværet som en tryghedsskabende foranstaltning for barnet. I sådan et tilfælde er der hverken tale om overvågning af eller støtte i samværet.

Hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen skal tillægges mere vægt end for eksempel forældrenes ønske om kontakt og samvær.

Kommunen kan ikke træffe afgørelse om, at samværet skal finde sted mindre end én gang om måneden. En gang om måneden forstås som hver fjerde uge. Afgørelser om begrænset eller afbrudt samvær kan alene træffes af børn og unge-udvalget. Det samme gælder afgørelser om, at samværet skal være overvåget.

4. Kendetegn ved sager om samvær med anbragte børn

Sagerne drejer sig typisk om omfanget af samvær, herunder hyppigheden, hvor mange timer, og om der kan være overnatning. Forældrene ønsker sig ofte mere samvær, end de har fået. De har ikke altid forståelse for det beskyttelsehensyn, der har betinget, at barnet eller den unge blev anbragt uden for hjemmet, og som er det, der også er med til at begrunde omfanget af samværet. Vi præciserer ofte i vores afgørelser, at det er barnet eller den unge, der har ret til samvær, og at omfanget skal stemme overens med hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen. Det kan betyde, at forældrenes ønske om, at et anbragt barn fx er hjemme til jul, må vige herfor.

Sagerne kan også omhandle rammerne omkring samværet, herunder hvor samværene skal afholdes eller om plejeforældrene skal være til stede. Kommunen har ret og pligt til at sætte rammerne for samværet. De kan fx bestemme, at samværet skal finde sted i plejefamilien, hvis der er tale om et helt lille barn, at en ny kæreste ikke må deltage i samværet, hvis det forstyrrer barnet, at man ikke må fotografere under samværet, at man ikke må være påvirket af alkohol eller stoffer og lignende.

Sagerne kan også omhandle, hvorvidt samværet er støttet, eller om der reelt er tale om overvågning. Støttet samvær kan kun finde sted med samtykke, og det må ikke have karakter af overvågning. Afgørelser om overvåget samvær kan kun træffes af børn og unge-udvalget. Grænsen mellem støtte og overvågning kan i nogle tilfælde blive diffus, og her er det vigtigt at præcisere, hvornår man kan gøre hvad.

Endelig kan sagerne handle om samvær med netværket fx bedsteforældre eller søskende. Disse afgørelser træffes altid over for forældremyndighedsindehaverne, og det er kun dem og barnet over 12 år, der er klageberettigede.

5. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser

5-21 – Principmeddelelsen definerer hvem, der kan være barnets netværk. Forældremyndighedsindehavers nye ægtefælle kan være del af barnets netværk.

4-21 - Børn og unge-udvalget kan kun træffe afgørelse om noget, som der er indstillet til. Udvalget har ikke selvstændig kompetence til at træffe en anden afgørelse, end der er indstillet til og kan fx ikke træffe afgørelse om afbrudt samvær, hvis der kun er indstillet til overvåget samvær. Dette gælder også den særlige overgrebsbestemmelse i servicelovens § 71, stk. 4.

Når barnets behov taler for det, kan forvaltningen udarbejde alternative indstillinger. Det vil sige at forvaltningen kan udarbejde en indstilling om afbrudt samvær og alternativt overvåget samvær.

Indstillingen skal imidlertid stadig være så klar at sagens parter, ved den partshøring der finder sted, ikke er i tvivl om, hvilke mulige udfald, sagen kan få. Samtalen med barnet inden mødet i børn og unge-udvalget skal søge at afdække barnets holdning til alle forhold om-fattet af indstillingerne.

2-21 - Kommunen har kompetence til at beslutte, hvor samværet mellem forældre og anbragte børn eller unge skal finde sted, herunder at samværet skal foregå på et neutralt sted. En sådan beslutning om samvær er en konkret og skønsmæssig afgørelse, der skal tage udgangspunkt i hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen

23-20 - Om afbrydelse af kontakt (brev-, mail- og telefonforbindelse, digital kommunikation). Kommunen kan ikke træffe afgørelse om, at samvær og kontakt finder sted mindre end en gang om måneden. En sådan afgørelse sidestilles med en afbrydelse af samværet eller kontakten og skal træffes af børn og ungeudvalget.

Kontakt i form af brev-, mail- og telefonforbindelse skal, både når det handler om kontakt mindre end en gang om måneden, og når det handler om afbrydelse af forbindelsen, forstås som alle former for kontakt, der ikke er fysisk samvær, og som kan sidestilles med brev-, mail- og telefonforbindelse.

46-18 - Kommunen har ikke kompetence til at træffe afgørelse om samvær mindre end 45 minutter hver fjerde uge. Der vil i så fald være tale om afbrudt samvær, hvilken afgørelse skal træffes af børn og ungeudvalget. Fastsættelse af samvær til kun én gang hver fjerde uge forudsætter, at der er solide holdepunkter for, at barnet trivsel vil blive skadet ved mere samvær.

124-13 - Hvis der træffes afgørelse om overvåget eller afbrudt samvær af netværket, skal afgørelsen alene træffes over for forældremyndighedsindehaver og børn over 12 år. Man skal som hovedregel specificere netværket, men kan i helt særlige tilfælde også træffe afgørelsen overfor hele barnets netværk.

184-12 - Undladelse af at fastsætte samvær skal sidestilles med afbrydelse af samvær. Parten har ret til advokat. Kommunen skal kun dække omkostninger svarende til advokat inden for retskredsen.

C-41-02 - Ankestyrelsen fandt, at der var tale om overvåget samvær og ikke støttet samvær, når det var hensynet til barnet, der nødvendiggjorde, at der skulle være en repræsentant for

kommunen til stede under samværet mellem en far og hans barn, der var anbragt uden for hjemmet.

C-19-02 - En forældremyndighedsindehaver havde ikke ret til at klage over kommunens afgørelse om regulering af samvær og kontakt truffet over for den anden forælder.

C-41-01 - Samvær med andre end forældrene skal træffes over for forældremyndighedsindehaveren. Det er ligeledes forældremyndighedsindehaveren, der er klageberettiget.

6. De konkrete sager

Sag nr. 1

Ophævelse af kommunens afgørelse ift. mor. Der er formodning eller viden om, at moren har begået vold mod barnet. Afgørelsen ophæves, da kommunen ikke har forelagt sagen for børn og unge-udvalget, inden de traf afgørelse om samvær. Afgørelsen ophæves også ift. far, da samværet er vurderet samlet, og det vurderes, at det kan have betydning for omfanget af hans samvær, at der er lagt vægt på mors forhold.

Sag nr. 2

Stadfæstelse af afgørelse om samvær hver uge i halvanden time. Mor er svært udfordret i at omsætte den vejledning, hun modtager, til handling. Hun er udfordret følelsesmæssigt i egenregulering og fremstår med et uforudsigeligt kontaktmønster. Kontakten til barnet er bekymrende. Mor klager også over den stedlige placering af samværet. Hjemvisning af sagen til fornyet vurdering af samværets stedlige placering, fordi kommunen ikke har oplyst sagen tilstrækkeligt.

Sag nr. 3

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om nedsættelse af samværet mellem mor og barn. Mor har ret til samvær med datter fredag-søndag hver anden uge. Barnet har flere diagnoser, samt en desorganiseret sanseprofil, er sansefølsom, har en manglende fornemmelse for sig selv og er meget seksualiseret. Mor kan blive invaderende over for barnet og barnet udtrættes nemt.

Sag nr. 4

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om fastsættelse af samvær mellem barnet og barnets faster (netværkssamvær). Barnet er glad for samvær med faster, og ønsker det selv.

Sag nr. 5

Kommunens afgørelse om afslag på støttet samvær til alle samvær med barnet stadfæstes. Der er ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om, der alene skal benyttes samværskonsulent hver anden gang. Der er gode samvær mellem barnet og mor, som også har en støtte i plejemor.

Sag nr. 6

Kommunens afgørelse om, at mor har ret til samvær i en time hver anden uge med barnet, stadfæstes. Samværet går bedre efter omfanget af samværet er blevet nedsat. Før nedgangen af samværstimer trak barnet sig meget fra mor og prøvede at distancere sig. Barnet havde svært ved at være nærværende over for mor og svært ved at være i relationen til mor. Efter den markante nedgang af samværstimer udvikler samværene sig. Mor og barn får en stærkere relation til hinanden, og de fordyber sig mere sammen i samværet.

Sag nr. 7

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om nedsættelse af samværets omfang. Forældrene har ret til samvær i halvanden time hver 14. dag med barnet. Barnet har reaktioner på samværet. Barnet har svært ved at få et fast mønster i rutinerne med søvn og mad, da barnet hverken vil spise eller sove. Barnet vil ikke ligge alene, og har det meget svært. Barnet har behov for at være tæt med sine plejeforældre. Barnet regredierer efter samvær, og det har indflydelse på trivslen, da både motorikken og den følelsesmæssige trivsel bliver væsentligt dårligere.

Sag nr. 8

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at mor har ret til julesamvær med barnet tæt på jul, men ikke den 24. december. Barnet har svært ved skift, og det vil være svært for barnet at være to steder den 24.

december. Barnet forventes at skulle være anbragt i længere tid, og skal derfor være en del af plejefamiliens traditioner. Barnet har ikke selv udtrykt nogen ønsker ift. julesamvær.

Sag nr. 9

Hjemvisning af kommunens afgørelse om omfanget af samværet med to børn. Sagen hjemvises, da den ikke er oplyst tilstrækkeligt. Kommunen lægger i sin afgørelse vægt på, at børnene ikke skal udsættes for store skift i deres dagligdag. Der fremgår dog ingen oplysninger i sagen om, at børnene ikke kan håndtere samværene, eller reagerer negativt herpå.

Sag nr. 10

Kommunen træffer afgørelse om nedsættelse af forældrenes samvær med barnet til halvanden time hver 14. dag i samværslokale. Barnets fødselsdagssamvær med det nære netværk skal afholdes i samværslokale, og ikke hjemme hos forældrene. Afgørelsen stadfæstes, da barnet har massive udfordringer og intet sprog. Der er et højt konfliktniveau mellem forældrene og plejeforældre, og barnet har behov for at blive skærmet fra disse udfordringer i forbindelse med overleveringen.

Sag nr. 11

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at samværet skal afholdes i samværslokaler. Forældre klager over samværets placering, da de ønsker samvær hjemme hos dem selv. Barnet udtrættes af samvær og har flere reaktioner på samvær. Barnet er ikke i stand til at håndtere et skift i placeringen af samvær, da barnet har svært ved at rumme store ændringer.

Sag nr. 12

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om afslag på udvidelse af samværet på trods af, at kommunen ikke har begrundet afgørelsen tilstrækkeligt. Barnet har følelsesmæssige og tilknytningsmæssige vanskeligheder. Efter samvær har barnet reaktioner i form af dårligere søvnkvalitet, er mere højroset og flabet og ender i flere konflikter i skolen i dagene efter samvær. Kommunen får kritik for den utilstrækkelige begrundelse. Sagen er tilstrækkeligt belyst til at kunne træffe afgørelse.

Sag nr. 13

Stadfæstelse af kommunens afslag på udvidelse af fars samvær. Barnet har brug for guidning og voksenstyring i en forudsigelig og struktureret hverdag i rolige omgivelser. Barnet er glad for socialt samvær med andre, men har svært ved at interagere uden hjælp. Far har svært ved at imødekomme barnets behov og genkende barnets udfordringer. Barnet er nyanbragt og har behov for at tilbringe tid på opholdsstedet for at falde til i sin nye dagligdag. *Sag nr. 14*

Stadfæstelse af kommunens afslag på en ungs anmodning om mere samvær med far og fars netværk. Kommunen giver afslag, da den unge skal have mulighed for at falde til, da han nyligt er anbragt på opholdsstedet.

Sag nr. 15

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om afslag på udvidelse af mors samvær. Barnet har flere reaktioner efter samvær og bliver lettere frustreret, udmattet og har en kort lunte overfor udefrakommende faktorer.

Sag nr. 16

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at barnet skal have samvær med tidligere plejefamilie. Mor klager over, at barnet skal have samvær med den tidligere plejeforældre. Barnet har selv udtrykt ønske om samvær med tidligere plejefamilie og samværet er vigtig for barnets trivsel og udvikling.

Sag nr. 17

Hjemvisning af kommunens afgørelse om omfanget af samværet mellem mor, mormor og barnet. Kommunen har ikke genvurderet sagen og de har heller ikke forholdt sig konkret til klagens indhold. Sagen hjemvises, da den hverken er tilstrækkeligt oplyst eller begrundet tilstrækkeligt.

Sag nr. 18

(Sagen hænger sammen med sag nr. 19). Stadfæstelse af kommunens afgørelse om afslag på mors ønske om mere samvær med 15-årig ung. Samspillet med mor og den 15-årige unge er præget af dominans fra mors side, og af at den unge virker hæmmet og usikker i denne kontakt. Den unge er meget præget af mors humør og modstand mod opholdsstedet. Den unge har reaktioner efter samværet. Det bemærkes over for kommunen, at de skal tage selvstændigt stilling til samvær med netværket.

Sag nr. 19

(Sagen hænger sammen med sag nr. 18). Stadfæstelse af kommunens afgørelse om afslag på mors ønske om mere samvær med 14-årigt barn. Samspejlet med mor og den 14-årige unge er ligeledes præget af dominans fra mors side, og af at den unge virker hæmmet og usikker i denne kontakt. Den unge er meget præget af mors humør og modstand mod opholdsstedet.

Sag nr. 20

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at samværet mellem barnet og forældre skal nedsættes. Barnet har, forud for kommunens afgørelse, fået det tiltagende svært. Barnet er blevet mere kaotisk og har fået flere tvangsprægede handlinger. Barnet har reaktioner efter samvær med forældrene, hvor barnet reagerer med flere nedsmeltninger, og er begyndt at ændre adfærd under samvær.

Sag nr. 21

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at mor ikke må varetage den primære omsorg for barnet under samvær. Mor ønsker at skifte barnets ble og give barnet mad under samvær. Barnet er anbragt i plejefamilie otte dage forud for afgørelsen, og barnet er to måneder gammelt. Barnet skal opnå en sund tilknytning til plejeforældrene og har brug for at tilbringe tid i plejefamilien for at falde til i sin nye dagligdag.

Sag nr. 22

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at samværets omfang fastholdes. Forældrene har ansøgt om hyppigere samvær med deres barn. Barnet er lige startet i vuggestuen. Barnet udtrættes hurtigt i vuggestuen, og det var udfordrende for barnet at starte. Barnet har reaktioner efter samvær, hvor barnet bliver træt, grædende og reagerer, hvis der sættes grænser for barnet. Barnet får også et øget behov for tryk og nærvær hos plejeforældrene efter samvær. Desuden øges barnets appetit og søvnen forstyrres.

Sag nr. 23

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at samværet mellem barn og far ikke kan være to timer senere på dagen, samt stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at der ikke ydes erstatningssamvær for et aflyst samvær i december. Om afgørelsen om, at samværet ikke kan være to timer senere på dagen, lægges der vægt på, at barnet er sårbart, og har flere diagnoser, herunder infantil autisme og diabetes. Barnet har reaktioner i forbindelse med samvær med far. Barnets blodsukker bliver højt, og det tager lang tid at få ned igen. Efter samvær lukker barnet ned for kontakt i plejefamilien, barnet sover dårligt, barnets mave går i stå, og barnet bliver ambivalent i kontakten til plejefamilien. Barnet vil ikke spise efter samvær og heller ikke dagen efter, hvilket også påvirker blodsukkeret. Der går nogle dage, før barnet følelsesmæssigt er sig selv igen. Ved afgørelsen om stadfæstelse af, at der ikke ydes erstatningssamvær, lægges der vægt på barnets store behov for rutiner, rytme og genkendelighed.

Sag nr. 24

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om omfang af samværet og afgørelse om to døgnssommerferiesamvær. Kommunen traf i første omgang afgørelse om samvær hver fjerde uge i

et døgn i mors hjem. Mor klager, da hun ønsker samvær hver anden uge. Kommunen fastsætter i genvurderingen samvær hver anden uge, dog hver anden gang på barnets opholdssted. Mor er forud for afgørelsen i en partshøring blevet oplyst, at hun gerne må besøge barnet på opholdsstedet, men mor bliver udmattet og træt af turen. Barnet har flere diagnoser, og reagerer meget på skift. Barnet har svært ved at lande efter samvær, hvor barnet i de efterfølgende dage er træt og ikke motiveret for at deltage i aktiviteter. Barnet kan have svært ved at falde til ro, hvilket påvirker barnets døgnrytme. Barnet reagerer desuden med flere uheld med afføring efter samvær. Kommunen har samme dag også truffet afgørelse om sommerferiesamvær i to døgn, hvor mor i klagen ønsker en hel uge. Også her er der lagt vægt på barnets store behov for struktur og reaktioner på samvær.

Sag nr. 25

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om, at samværet nedsættes til en time hver fjerde uge med tilstedeværelse af en af plejeforældrene i et samværslokale. Forældrene klager over omfanget af samvær, at samværet flyttes fra plejefamiliens hjem til samværslokale, og at de tilbydes støtte. Samværet har indtil kommunens afgørelse ofte måtte afbrydes efter én til halvanden time, fordi barnet blev træt og trak sig til værelset. Barnet har reaktioner efter samvær og barnets adfærd og rytme er påvirket i op til halvandet døgn.

Sag nr. 26

Stadfæstelse af kommunens afgørelse om omfanget af samvær, og at plejefar deltager i samværet.

Kommunen har først truffet afgørelse om, at samværet skal være en time hver uge i plejefamiliens hjem. Mor ønsker samvær i to timer hver anden uge, men helst samvær hver uge. Hun ønsker ikke deltagelse af plejefar i samværet og hun ønsker, at samværet flyttes til samværslokale. Kommunen imødekommer ønsket om, at samværet flyttes til samværslokale. Barnet er generelt forsinket i sin udvikling og er begyndt at reagere på samvær. Plejefamilien skærmer barnet i tre til fire dage efter samvær. Barnet spiser mindre, konflikter mere og søger plejefamilien mere. Mor skriver i sin klage, at hun ikke ønsker, at plejefar skal give støtte i samværet. Det er bemærket, at han alene er til stede for at skabe ro og tryghed for barnet, og derfor ikke skal give råd og vejledning.

Ophævelse af kommunens afgørelse om, at netværk skal deltage i mors samvær med barnet. Mor ønsker enesamvær. Kommunen kan ikke tvinge forældre mod deres vilje til at dele samvær med netværk.

Sag nr. 27

(Sagen hænger sammen med sag nr. 28). Stadfæstelse af kommunens afgørelse om samvær hver anden uge i en time. Barnet er blevet anbragt cirka tre uger før kommunens afgørelse om samvær. Mor ønsker mere samvær. Der klages også over, at en person fra kommunen blander sig i samværet. Barnet har en samlet udviklingsforsinkelse på et år. Barnet har et stort behov for en struktureret hverdag, og barnet er lige blevet anbragt i plejefamilie. Barnet skal opnå en sund tilknytning til plejeforældrene og har brug for at tilbringe tid i plejefamilien for at falde til i sin nye dagligdag. Det er bemærket over for kommunen, hvad forskellen på støttet samvær og overvåget samvær er. Der er i klagen udtrykt ønske om, at en moster har samvær med barnet. Der er beskrevet i afgørelsen, at det er forudsat, at kommunen forholder sig til dette ønske.

Sag nr. 28

(Sagen hænger sammen med sag nr. 27). Stadfæstelse af kommunens afgørelse om samvær hver anden uge i en time. Barnet er blevet anbragt cirka tre uger før kommunens afgørelse om samvær. Mor ønsker mere samvær. Der klages også over, at en person fra kommunen blander sig i samværet.

Barnet har svært ved at regulere sig selv og håndtere det følelsesmæssige. Barnets humør skifter ofte fra den ene yderlighed til den anden. Barnet bliver nemt overstimuleret og har stor gavn af rutiner og faste rammer og barnet er lige blevet anbragt i plejefamilie. Barnet skal opnå en sund tilknytning til plejeforældrene og har brug for at tilbringe tid i plejefamilien for at falde til i sin nye dagligdag. Kommunen har fået en bemærkning i afgørelsen om forskellen på overvåget og støttet samvær. Der er i klagen udtrykt ønske om, at en moster har samvær med barnet. Der er beskrevet i afgørelsen, at det er forudsat, at kommunen forholder sig til dette ønske.